

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Înalta curte de casație și justiție s. II : *St. Vlădoianu și Al. Candiano Popescu*Idem : *St. Vlădoianu și Al. Candiano-Popescu.*Curtea de apel din București, s. III și Tribunalul Ilfov, secția de notariat : *Maria Mărculescu cu M. Apostolescu.*Tribunalul județului Neamțu : *Portărelul V. Softa cere înscrierea ca apărător cu o observație de d. D. Alexandresco.*

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 11 Septembrie 1901

Președenția D-lui N. M A N D R E A, președinte

Ștefan Vlădoianu și Al. Candiano-Popescu

Recurs. — Mijloace de casare. — Dacă dispoziția art. 324 Pr. pen. este limitativă.

Termen. — Termen de recurs contra decisiilor Camerei de punere sub acuzare.

1. Dispozițiunea art. 324 din Pr. penală nu este limitativă nici în privința naturii decisiilor Camerei de punere sub acuzare, nici în privința mijloacelor de casare.

2. Termenul de 5 zile prescris de art. 321 Pr. p. nu privește de cât recursurile în casurile prevăzute de art. 324 Pr. penală.

Decisia 790/901. — Declarat admisibil, în urma a unei divergențe, recursul făcut de Ștefan Vlădoianu și Al. Candiano-Popescu, contra decisei camerei de punere sub acuzare No. 104/901, a Curței de apel din București.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Cernescu și Grădișteanu asupra admisibilității recursului ; și

Pe d. procuror Stătescu în concluziuni.

Deliberând,

Asupra admisibilității recursului :

Considerând că după art. 324 Pr. pen. facultatea de a recurge la Curtea de casație este limitată la 4 ca-suri indicate prin însăși articolul ;

Considerând că dacă am aplica literar dispozițiunile art. 324 Pr. pen. ori-ce alt mijloc spre a recurge la Curtea de casație ar fi oprit și ast-fel contra decisei

camerei de punere sub acuzație n'ar putea recurge de cât acuzatul în folosul căruia ar fi dispoziția numai pentru cazurile prevăzute și numai într-un cât prin decizie se trimete la Curtea cu jurați, prin urmare nici un recurs n'ar putea fi îndreptat contra orî-cărei alte decizii a camerei de punere sub acuzare ; că nu s'ar putea un recurs când camera de punere sub acuzare ar fi decis că nu e caz de urmărire, sau când prin decizie s'ar fi trimis la jurisdicția corecțională sau polițienească ; că procurorul general însuși n'ar putea recurge ;

Considerând că a admite toate aceste consecvențe, ar fi a nu recunoaște că legea de procedură penală a stabilit prin art. 404 și urm. Pr. pen. mijloace de casare a căror admitere nu e oprit contra decisiilor camerei de punere sub acuzare și de aceea e rațional a susține că decisiile camerei de punere sub acuzare sunt supuse recursului și în genere de câte ori e o violare a legii, se aduce un prejudiciu acțiunii publice sau apărării ;

Considerând că dacă dispoziția art. 324 Pr. pen. este nu limitativă nici în privința naturii decisiilor camerei de punere sub acuzare, nici în privința mijloacelor de casare, art. 324 Pr. pen. are acea însemnătate că termenul de 5 zile prescris de art. 321 Pr. Pen. nu privește de cât recursurile în casurile prevăzute de art. 324 Pr. Pen. neputând de altminterlea pentru cele-l-alte motive recurge de cât în temeiul art. 321 Pr. Pen.

Considerând că ast-fel fiind și cum se constată că recursul este în termen într-un cât ultima zi era o zi de Duminică ; că este dar admisibil în cât privește termenul pentru variile motive.

Pentru aceste motive, Curtea declară admisibil recursul etc.

Audiența de la 11 Septembrie 1901

Președenția D-lui N. M A N D R E A, Președinte

Alexandru Candiano-Popescu și Ștefan Vlădoianu

Recurs. — Raportul ministerului public către Camera de punere sub acuzare prevăzut de art. 212 și 219 Pr. penală. — Dacă e prescris sub pedeapsă de nulitate. — Memoriul depus de acuzat la Camera de punere sub acuzare. — Nemotivare. — Dacă e ținută Camera de punere sub acuzare să specifice toate împrejurările crimei sau se poate mărgini a se referi la concluziile din raportul ministerului public. — Dacă declararea și constatarea responsabilității făcută de către camera de punere sub acuzare poate fi censurată de Curtea de casație. —

1. Raportul ministerului public către Camera de punere sub acuzare prevăzut de art. 212 și 219 Pr. penală este prescrist sub pedeapsă de nulitate.

2. Camera de punere sub acuzare nu e ținută să specifice toate împrejurările crimei ci se poate mărgini a se referi la concluziile din raportul ministerului public, fără ca prin aceasta deciziunea sa să poată fi casabilă.

3) Declarația și constatarea responsabilității făcută de către Camera de punere sub acuzare nu poate fi censurată de Curtea de casație.

Deciziunea 798/901.— Respins recursul făcut de Alexandru Candiano-Popescu și Ștefan Vlădoianu, contra deciziunii camerei de punere sub acuzare 104/901 a Curții de apel din București.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte Gr. Lahovary;

Pe d-nii avocați Butoianu, B. St. Delavrancea, Petre Grădișteanu și C. Cernescu din partea recurrentului Alexandru Candiano-Popescu;

Pe d-nul avocat Virgil Alexandrescu din partea lui Ștefan Vlădoianu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nul procuror de secție St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivelor din recursul lui Vlădoianu.

I. «Violarea art. 324 al. II combinat cu 212 și 219 Pr. penală.

«Ministerul public n'a fost auzit. În adevăr Ministerul public nu a făcut raportul prescrist sub pedeapsă de nulitate de art. 212 combinat cu art. 324 al. II Pr. penală, adică o expunere imparțială a tuturor faptelor, o analiză complexă a tuturor actelor din dosar, și nici nu a depus pe masa camerei de punere sub acuzare, rechizițiunea sa scrisă și sub scrisă de d-sa conform art. 219 Pr. p. În deciziunea camerei de punere sub acuzare nu se specifică că s'a făcut, măcar verbal, raportul prescrist de art. 212 pr. penală și la dosarul camerei de punere sub acuzare nu există originala rechizițiune scrisă și subscrisă de d-l procuror general. Mențiunea făcută în deciziunea camerei, că aceste rechizițiuni au fost depuse, nu împlinesc depunerea însăși a rechizițiunilor. Ministerul public nu se poate considera că a fost auzit în lipsa acestei îndoite formalități atât de esențiale. (În acest sens: Faustin Hélie, Instruction criminelle p. 386, 256, 262, cas. II. 253. 10 Iunie 1885.)».

Având în vedere că se constată din însuși decizia camerei de punere sub acuzare că Ministerul public a fost auzit, căci raportul făcut de procurorul general e reprodus într'ênsa, iar raportul în original subscris de procurorul general e la dosarul cauzei prezentat cu ocazia cercetării recursului;

Considerând că dacă ascultarea Ministerului public și facerea raportului într'adevăr sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate, în speță întru cât prescripțiile legii de procedură întru aceasta sunt observate, motivul ca neesact în fapt are a fi respins.

Asupra motivului II:

II «Violarea art. 217 combinat cu 405 și 406 Pr. penală.

«Memoriul depus de mine nu a fost lăsat pe masă înaintea judecătorilor camerei de punere sub acuzare; decizia camerei nu constată îndeplinirea acestei formalități; ast-fel se esplică omisiunea camerei de a discuta și a statua asupra mijloacelor de fapt și de drept pe care le invocam în memoriul meu, pentru a stabili ilegalitatea urmăririi mele. Camera era datoră să examineze și să 'mă respingă motivat concluziunile. Neîndeplinirea acestei obligațiuni 'și are sancțiunea în art. 46 pr. pen. (În acest sens: Faustin Hélie, op. cit. p. 287, 292, 293, 405.)»

Considerând că prin concluziile cuprinse în raportul Ministerului public la care se referă camera de punere sub acuzare și în opinia minorității sunt discutate toate împrejurările cauzei, că de alt mintrelea camera de punere sub acuzare nu s'a încredințat de ilegalitatea urmăririi, și constată din contra că din toate actele instrucției rezultă că sunt indiciile de urmărire; că de aceea și acest motiv are a fi respins ca neîntemeiat;

Asupra motivului III:

III. «Nemotivare. Deciziunile camerei de punere sub acuzare trebuiesc să fie motivate; acest principiu nu suferă discuțiune (Vezi Faustin Hélie op. cit. p. 295). Deciziunea majorității camerei a cărei anulare cerem, cu diferență de părerea minorității, nu este cătuși de puțin motivată;

«Datoare era camera să specifice împrejurările în care s'a comis crima din str. Icoanei și să determine rolul jucat de mine cu această ocaziune și numai cu această ocaziune, pentru ca apoi să poată decide, în conștiință de cauză și fără a se lăsa influențată de rechizițiunile orale ale Ministerului public, dacă prezența mea în stradă, în timpul comiterii crimei, întrunește elementele art. 50 al. 2 C. p. Camera se mărginește într'un singur considerent, a declara că, din toată procedura instruită, sunt sarcini și indicii suficiente de culpabilitate, formulă steriotipă în deciziunile camerei de punere sub acuzare, fără a arăta din ce anume împrejurări 'și-a format convingerea și despre culpabilitate mea;

«Nemotivată suficient, deciziunea camerei este anulabilă. (F. Hélie, op. cit. pag. 405.)».

Considerând că, deobște, camerele de punere sub acuzare, prin deciziile de trimitere, se referă la concluziunile din raportul Ministerului public și se mărginesc a declara că: adoptând motivele din rechizitoriul etc.; că în sine această obișnuită procedură nu indică că camera de punere sub acuzare a cercetat cauza citind lucrările instrucției urmate, ast-fel ca să fie în stare pentru orî care afirmare și constatare să trimită la singuraticile acte ale instrucției arătând și pagina în mod esact a dosarului instrucției; că ar trebui ca camera de punere sub acuzare să pună diligență a motiva decizia în sensul arătat iar nu numai a se mărgini în formula: adoptând motivele;

Că decizia de trimitere fiind astfel bine motivată se va putea cunoaște de camera de punere sub acuzare dacă instrucția urmată e serioasă și dacă într'adevăr concluzia că sunt indicii de urmărire e întemeiată, și în caz de trimitere la curtea cu jurați saă la jurisdicția

corecțională la judecare va avea o însemnătate decizia camerei de punere sub acuzare, când acea decizie va fi motivată;

Considerând că însă dacă îndeplinirea cerinței pentru motivarea deciziilor din partea camerei de punere sub acuzare este necesară în sine însăși, în viitor, în speță și formalitate, nu se poate zice că decizia camerei de punere sub acuzare nu e motivată când ea se referă la motivele din raportul Ministerului public, că de aceea acest motiv este neîntemeiat.

Asupra motivului IV:

IV. «Violarea art. 324 al. I Pr. pen. combinat cu 50 al 2 C. p. Greșită calificare a faptelor și greșită interpretare a legii penale, în ce privește elementele constitutive ale complicității;

«Decisiile camerilor de punere sub acuzare pot fi cenzurate de Înalta Curte de casație când faptele au fost rău calificate (F. Hélie, op. cit. p. 365); Pe de altă parte Înalta Curte poate cerceta dacă legea a fost violată cu ocasiunea calificării crimelor, atunci când legea determină elementele constitutive ale acestor crime (F. Hélie, op. cit. p. 369). Legea, art. 50 al 2 C. p.—determină în mod limitativ, (Vezi Blanche, Cod pénal, II, p. 160. Dalloz Supplém. 1881 p. 133. Faustin Hélie, Cod pénal, I, p. 459.—Garraud, Cod pén., II, p. 630). Sub ce condițiuni cineva poate fi declarat complice la o crimă sau un delict.

«Printre aceste condițiuni nu figurează și omisiunea de a denunța pe autorul unei crime, pe când el o pretează cu știința mea, și a împiedica astfel comiterea ei (Vezi Blanche, op. cit., II, p. 162, 165.—Dalloz, op. cit., edițiile din 1881 și 1888 p. 135 și 85.—F. Hélie, op. cit., I, p. 442.—Garraud, II, 1899, p. 611.—Și aceasta a fost tot rolul jucat de mine în această tristă afacere. Pentru această neglijență a mea reprobabilă din punctul de vedere al moralei puse, dar nepedepsibilă din punctul de vedere al legii pozitive, căci ea nu constituie o participare materială la crima din strada Icoanei, Camera dacă ar fi bine cântărit elementele constitutive ale complicității și mai ales dacă n'ar fi amuzat crima săvârșită din strada Icoanei cu celelalte crime numai plătuite, nu m'ar fi trimis pe mine un copil de 15 ani, cu mintea încă necomplet dezvoltată și cu o voință nesigură înaintea Curței cu jurați. În aceste condițiuni faptul constatat în sarcina mea de a fi stat în stradă, cu totul pasiv, pe când crima se comitea în casă, și de a nu fi împiedicat-o din nepriceperea și copilăria mea, nu poate fi calificat crimă, de lege».

Considerând că prin decizia camerei de punere sub acuzare, Ștefan Vlădoianu, minor, este pus sub acuzare, fiind-că cu bună știință a asistat pe acuzatul Al. Candiano Popescu în faptele cari au pregătit, au înlesnit sau acele cari au săvârșit crima, că ele declarat complice conform art. 48 al II C. pen., că ast-fel formalitatea cerințelor indicate de recurent în motiv sunt îndeplinite și motivul are a fi respins;

Asupra motivelor I, II, III și V din recursul lui Candiano:

I. «Nemotivare, esces de putere.

«Camera nu'și motivează decizia, nu relatează faptele în toate circumstanțele, nediscutate în parte datele din

rechizițiunile d-lui procuror general, singura și vagă afirmare că sunt indicii suficiente, nu este o motivare ast-fel cum ar trebui dupe principiul art. 161 din pr. pen., după al. III al art. 37 din legea organică a Curței de casație și în special pentru camera de acuzare după art. 216 din Cod. de proc. criminală.

«De asemenea nu se poate socoti ca o motivare însușirea faptelor și motivelor dintr'un rechizitoriū care tocmai trebuia discutat, dar care de altminteri nuse dovedește nici în fapt nici legalmente că ar fi existând».

II. «Violarea art. 219 Pr. pen.

«Legea cere ca în afară de raport, d-l procuror general, să depună rechizițiunea sa scrisă și subscrisă;

«La dosar nu se vede că această formalitate substanțială să fi fost îndeplinită. Nu există rechizitor făcut de parchetul general. Decizia camerei pomeneste de un rechizitor care s'ar fi citit și lăsat pe masa camerei, dar nu face mențiune dacă era scris și subscris».

III. «Violarea art. 219 Pr. penală.

«Contrar celor cuprinse în acest text de lege, camera de punere sub acuzare a statuat asupra afacerii de și după cum rezultă din decizia dată n'au avut în vedere memoriile făcute de acuzat și de care d-l procuror general ar fi făcut pomenire. Legea care ca actele și memoriile să fie depuse pe masa camerei de punere sub acuzare.

«Din decizie rezultă că numai celelalte acte au fost depuse».

V. «Violarea art. 212 Pr. penală.

«Camera de punere sub acuzare contrar dispozițiilor acestui text, a intrat în cercetarea cauzei fără ca să se fi făcut raportul în cauză de către d-l procuror general; nu se găsește la dosarul cauzei această lucrare și nu se face cel puțin mențiune în decizia atacată cu recurs că măcar a fost ascultat d-l procuror în facerea acestui raport».

Considerând că toate aceste motive se resping pentru considerentele prin care se resping și motivele de recurs a lui Vlădoianu.

Asupra motivului IV:

«Greșită aplicare a art. 57 și 234 Cod penal; combinat cu 324 al. I din Procedura penală».

«Esces de putere».— «Camera de punere sub acuzare face o greșită aplicație a enunțurilor textelor de lege, căci dacăse sprijină pe un rechizitor ce ar fi existat, adoptându-faptele, atunci printr'un învederat esces de putere și nesocotind părerea experților medicii ajunge la ficsarea responsabilității acuzatului Al. C. Popescu, care după avizul majorității experților este iresponsabil în mod absolut, iar după aceea a minorității responsabil parțial și legea cere constatarea voinței în comiterea oricărei crime sau delict.»

«Dacă acuzatul nu se stabilește, nu se motivează că a avut această voință ci tocmai contrariul reese din actele cauzei, nu se poate aplica textele sus enumerate, întru cât în fapta datului judecății nu se pot stabili elementele crimei».

Considerând în cât privește motivul al patrulea, că declararea și constatarea responsabilității după aprecierea Camerei de punere sub acuzare, nu poate fi un motiv

pentru care Curtea de casație ar putea censura decizia camerei de punere sub acuzare; că de aceia și acest motiv se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția III

Audiența de la 23 Martie 1901

Președenția D-lui C. R. M A N O L E S C U, Președinte

Maria Mărculescu cu M. Apostolescu

Decisiunea civilă No. 63/901

Competință. — Autentificare. — Formula esecutorie. — Secția de notariat a trib. Ilfov. — Competința ei în privința actelor autentificate de ea și investite tot de dânsa cu formula esecutorie. — Contestatie la esecutare. — Contract de arendă. — Neplata arendei. — Expulsarea arendașului. — (Art. 10 din legea autentificării actelor)

Asemănat art. 20 din legea autentificării actelor, un act autentic se investeste cu formula esecutorie de aceeași autoritate care a autentificat actul, în acelaș mod ca și pentru hotărârile judecătorești, și tot dânsa va ordona esecutarea lui.

Așa, dacă un contract de arendare a fost autentificat de secția de notariat a trib. Ilfov, care l'a și investit cu formula esecutorie, această secțiune este competentă a ordona esecutarea lui, și prin urmare să judece și contestațiunile ce se ivesc cu ocaziunea acestei esecutări, și să constate, examinând contractul, dacă părțile și-au îndeplinit obligațiunile contractului.

Ast-fel, dacă în contract se prevede că arendașul să fie obligat să părăsească moșia în cas de neplată a arendei, această secție este competentă să ordone expulsarea arendașului și esecutarea tuturilor clauselor din contract.

S'a ascultat: d-nii avocați T. Căpitanovici și B. Cernea din partea apelantei, Maria Mărculescu în desvoltarea motivelor de apel și d-l avocat C. Țicu-Stefănescu din partea intimatului, M. Apostolescu în combateri.

Curtea,

Având în vedere că, din sentința apelată și din debateri, rezultă că intimatul M. Apostolescu, reclamant înaintea primei instanțe, prin acțiunea ce a introdus în justiție, a contestat atât titlul esecutoriului pus pe contractul de arendare al moșiei Catanele, ce ține cu arendă dela apelanta Maria Mărculescu, cât și executarea contractului;

Că tribunalul, fără să se ocupe de motivele de fond ale contestațiunei, din oficiu a ridicat cestiunea de incompetență și a hotărât că secțiunea de notariat a tribunalului Ilfov nu este competentă să judece dacă evenimentul de care depinde condițiunea resolutorie a sosit sau nu, dacă adică contractul este sau nu resiliat de drept, și ca consecință, admitând contestațiunea, a revocat executarea contractului;

În ce privește cestiunea de incompetență:

Având în vedere că, prin contractul de arendare, M. Apostolescu se obligă să plătească câștiurile la epocile fixe, cu clausa că neplata lor la termen atrage de drept desființarea contractului, fără somațiune și fără judecată;

Că Maria Mărculescu, pe motiv că nu i s'a plătit câștiul de 1 Septembrie 1900, a cerut executarea con-

tractului în sensul de a fi pus în posesiunea moșiei prin expulsarea arendașului, cerere care i-a fost încuviințată și adusă la îndeplinire prin procesul-verbal încheiat în ziua de 3 Noembrie 1900, de către Ștefan Niculescu, portărel pe lângă tribunalul Argeș;

Considerând că legea de autentificarea actelor, prin art. 20, dispune în mod categoric și imperativ, că formula esecutorie se va pune de aceeași autoritate care a autentificat actul, în acelaș mod ca și pentru hotărârile judecătorești;

Că contractul, a cărui investire cu formula esecutorie și executare se contestă, autentificat fiind de tribunalul, Ilfov secțiunea de notariat sub No. 7316 din 5 Iunie 1898, numai această singură secțiune are căderea și datoria de a-l investi cu formula esecutorie și de a ordona executarea lui;

Considerând că, întru cât obligațiunea arendașului de a plăti arenda la termen și aceia de a părăsi moșia în cas de neplată sunt certe și exigibile, tribunalul Ilfov, secția de notariat era competent să ordone expulsarea arendașului și executarea tuturilor clauselor din contractul autentificat de dânsul și prin urmare era competent să judece și contestațiunile ce se ivesc cu ocaziunea acestei esecutări, și să constate, examinând contractul, dacă părțile și-au îndeplinit obligațiunile contractuale.

In fond,

Având în vedere că contestatorul, atât înaintea primei instanțe, cât și în apel, a invocat că fără drept a fost expulsat, pentru că: a) a plătit toată arenda; b) chiar dacă a rămas ceva neplătit, pentru acel rest s'a făcut novațiune între dânsul, ca debitor, și Maria Mărculescu, creditoare, datorând în locul restului din arendă să construiască un pătul pe moșia Catanele; c) că, încă de la începutul contractului, Maria Mărculescu a renunțat la pactul comisoriu, și a primit ca arenda să-i fie plătită prin acompturi luate cu anticipație, sau prin plăți posterioare termenului prevăzut în contract; d) că, în tot casul, nu putea fi expulsat și din exploatarea pădurei, pentru care are deosebit contract și a plătit prețul integral;

Având în vedere că, în ceea ce privește primul motiv din chiar comptul depus de contestator și din piesele justificative anexate la acest compt se stabilește că atunci când s'a cerut executarea contractului, adică după 1 Septembrie 1900, arendașul M. Apostolescu datoră ca rest din câștiul de 1 Septembrie 1900 suma de 9453 lei, așa că acest motiv este neîntemeiat.

In ceea ce privește cel de al doilea motiv:

Având în vedere că din corespondența prezentată de către contestațoare și anume din scrisorile d-nei Maria Mărculescu, însemnate cu numerile 2, 4, 5 și 6 precum și din aceea cu data «Pitești 1/14 August» a lui M. Apostolescu și prezentată de d-na Mărculescu, se constată că proprietara, care șade la Paris, a dat mandat arendașului ca să construiască un pătul pe moșie și pe care să-l plătească cu din ceea ce i se mai dătoarește din câștiul de 1 Septembrie 1900, ținându-se socoteală de cât se cheltuește, că adică dacă se cheltuește mai puțin să aibă a primi restul, iar dacă se cheltuește

mai mult să aibă a plăti diferența, bine înțeles în limitele unui devis stabilit mai dinainte; că așa fiind făcută convențiunea, arendașul datoră proprietarei arenda iar nu pătulul; că în speță era un mandat iar nu o novațiune;

Considerând că tot din aceste scrisori, rezultă că de comun acord proprietara și arendașul au revenit asupra deciziunii de a construi pătulul, fie pentru că timpul era înaintat, fie pentru că devisul nu fusese lucrat la timp, așa că arendașul la 1 Septembrie 1900 urma să plătească câștiul, ceea ce n'a făcut, așa că și acest motiv este neîntemeiat.

In ceea ce privește cel de al treilea motiv:

Având în vedere că în fapt este exact și apelanta nu tăgăduiește că a primit la încheierea contractului, a-compt asupra arendei prin anticipațiune și că a lăsat să treacă cât-va timp până să i se plătească restul, pe care nu l'a primit la 1 Martie, cum glăsuiește contractul, ci la Mai, plătit fiind de arendaș la Credit, conform însărcinării ce i dase;

Considerând că din această împrejurare nu se poate deduce că d-na Maria Mărculescu a renunțat la un drept așa de important cum este clauza resolutorie expresă, mai cu seamă când are în vedere un arendaș care abia intrat în exploatarea moșiei, se tânguește, arată că e ruinat și caută mijloace a se debarasa de moșie, solicitând de la proprietară permisiunea de a sub-arenda, după cum rezultă din scrisoarea cu data «Pitești 10/22 Decembrie 1899».

In ceea ce privește cel de al patrulea motiv:

Considerând că, prin recunoașterea părților făcute oral și prin concluziunile scrise, se stabilește că pădurea de pe moșia Catanele a fost dată în exploatare tot lui M. Apostolescu prin osebit contract;

Considerând că însuși contestatorul, prin concluziunile scrise depuse la tribunal, la cari s'a referit prin cele de la Curte, recunoaște că o intimă legătură este între contractul de arendare al moșiei Catanele și cel de exploatare al pădurei de pe aceeași moșie, că în acest din urmă contract este prevăzută clauza că dacă contractul de arendare al moșiei Catanele se resiliază din culpa arendașului, atunci resiliat de drept rămâne și contractul de exploatarea pădurei, ast-fel că, prin neplata arende și în virtutea pactului comisoriu, desființat fiind contractul de arendare, desființat rămâne și contractul de exploatarea pădurei așa fiind acest motiv este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea admite apelul, respinge contestațiunea, menține măsura de executare ordonată de tribunal.

(ss) C. R. Manolescu, V. Râmniceanu, D. Giuvăru.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența de la 30 Ianuarie 1901

Președenția D-lui P. A. FLORIAN, Președinte

M. Apostolescu cu Maria Mărculescu

Sentința civilă No. 34/901 (*)

Competință.—Secția de notariat a trib. Ilfov.—Competința acestei secțiuni.—Contestație la executare.—Contract de arendare.—Condiție resolutorie.—(Legea

din 12 Octombrie 1859 pentru înființarea secției de notariat pe lângă trib. Ilfov; legea din 18 Martie 1881 pentru modificarea art. 18 și 20 din legea organizării judecătorești; art. 20 din legea autentificării actelor; art. 378 din vechia proc. civilă; art. 530 din noul Cod de procedură civilă).

Secțiunea de notariat a tribunalului Ilfov, în baza legii sale organice din 12 Octombrie 1859 și a legii din 18 Martie 1881 pentru modificarea art. 18 și 20 din legea organizării judecătorești, legi curi stabilesc atribuțiile acestei secții, n'are competența de a judeca contestațiile ce s'ar putea naște cu ocaziunea executării unui titlu autentic, titlu pe care dânsa îl autentificase și pe care tot ea l'a investit cu formula executorie.

Ast-fel, într-un contract de arendare autentificat de secția de notariat a trib. Ilfov, și investit cu titlu executoriu tot de dânsa, această secție nu este competentă să judece dacă evenimentul de care depinde condiția resolutorie a arendărei a sosit sau nu, dacă adică contractul este sau nu resiliat de drept.

S'a ascultat: d-nii avocați N. Dărăscu, Manolescu și Ticu Ștefănescu din partea contestatorului M. Apostolescu în susținerea motivelor de contestație; și d-nii avocați Th. Căpitanovici și B. Cernea, din partea intimatei Maria Mărculescu în combateri.

Tribunalul,

Având în vedere contestația ridicată de d-l M. Apostolescu, arendașul moșiei Catanele, din com. Pădurești-Cirești, județul Argeș, proprietatea d-nei Maria Mărculescu ce i se arendase, contra executării făcute prin expulsiunea sa după această moșie, în virtutea contractului autentificat de acest tribunal la No. 7316 din 1898 și investit cu formula executorie;

Având în vedere actele prezentate, lucrările din dosar, susținerile orale, precum și concluziunile scrise depuse de părți prin care se stabilește următoarele: că d-na Maria Mărculescu având arendată sus zisa moșie d-lui M. Apostolescu cu contract autentificat sub No. 7316 din 1898 de această secțiune, în condițiunile și clausele stipulate, care prin art. 12 prevede că neplata arende la termenile prevăzute la art. 2 din contract atrage de drept rezilierea acestui contract, fără somațiune sau judecată, putându-se investi ori când cu formula executorie de către d-na proprietară; că acest contract a și fost investit cu formula executorie cerută în baza clauzei cuprinsă în contract și tot de odată sa mai cerut să se dispue de această secție executarea lui prin delegațiune către tribunalul Argeș unde este situată moșia, fără a indica ce măsură cere sau i se poate acorda în executarea aceluși contract, iar prin cererea adresată tribunalului Argeș, către care se intervenise de această secțiune cu adresa No. 26957 din 18 Octombrie 1900, în care se zice a se ordona executarea, creditoarea urmăritoare prin procuratorul său arată că această executare să se facă prin expulsiunea arendașului din imobil în baza art. 2 și 12 din contract, de oare ce nu i se plătitese câștiul datorit la 1 Septembrie 1900, ceea ce prin procesul-verbal din 3

(*) Infirmită de Curte prin decizia publicată mai sus. (N. R.)

Noembrie 1900 al portăreilor de Argeș a fost pusă în posesiunea menționată moșii proprietara d-na Maria Mărculescu, de și rezoluția pusă pe cererea d-nei creditoare se mărginește la aceasta «d-lor portărei spre executare, avându-se în vedere și adresa tribunalului Ilfov, secția de notariat No. 26957 din 1900»;

Având în vedere că divergența ivită în sânul tribunalului și semnalată părților litigante isvorăște dintr-o chestiune de ordine publică ridicată din oficiu de tribunal spre a se discuta, avându-se în vedere căderile și competența secțiunii de notariat, nu spre a declina competența în a judeca contestațiunea de față, de oare ce această secțiune autentificase contractul în discuțiune, îl investise cu formula executorie, și, ce este mai mult, a dat ordin de executare a lui către portărei, ci tocmai de a se cerceta dacă acest mod de executare a unui asemenea contract se putea încuviința de secția de notariat, care nu are competența de a judeca tot coprinsul și conținutul contractului, dar numai ce este constat ca cert, liquid și exigibil;

Având în vedere că, atât contestatorul cât și intimata în mijloacele lor de apărare, s-au mărginit a invoca motive de fond în susținerea cauzei, cari au fost reținute de tribunal spre a fi discutate de va fi necesar în resolvarea afacerii, dacă nu ar fi premiate de chestiunea căderilor și competenței acestei secțiuni; Că prin urmare chestiunea ce se impune în judecarea acestei secțiuni, fără a se pronunța asupra celor-lalte mijloace de fond, este a se ști: dacă secțiunea de notariat prin legea decretată la 7 Octombrie 1859, promulgată la 12 Octombrie 1859 și legea decretată la 17 Martie 1881, promulgată la 18 Martie 1881, are în căderile sale și este competente de a constata ca resiliate contractele autentificate și investite cu formula executorie de dânsa, de a ordona orî-ce măsuri de executare între cari și aceasta de expulsare-evacuare, depozitarea arendașului, de imobilul ce i-a fost închiriat;

Având în vedere că în speță s'a dat formula executorie contractului, motivat de cererea creditoarei de neplata câștiului de 1 Septembrie 1900, de aci ar rezulta că s'a obținut condamnarea arendașului la toate ce se cuprinde în contract, și prin urmare, este asimilat unei hotărîri definitive și executorie pentru tot ce conține;

Considerând însă că prin legea pentru autentificarea actelor, art. 20, se arată că actele autentificate conform dispozițiilor legii de față sunt executorii din momentul exigibilității lor; și formula executorie se va pune pe dânsese de aceeași autoritate care le-a investit cu forma autentică, etc., orî, prin acordarea formulei executorie, admițându-se că s'a dat o condamnare ce s'a putut constata judecătorește, de cât că creditorul are o creanță certă, liquidă și exigibilă pe care o poate urmări spre a o realiza, ce alte drepturi pentru creditoare rezultând din contract s'au pus în judecarea tribunalului? pentru ca dânsa cerând executarea, cum zice în petițiune, să oblie prin oficiul portăreilor și chiar expulsarea arendașului din imobil, drept ce pare și se prelinde că ar fi ca consecință rezultând din pactul comisoriu prevăzut în contract, care este declarat resiliat de drept, fără somațiune sau judecată,

etc., că prin urmare, în acest cas, dreptul invocat rămâne a se discuta;

Considerând că în sprijinul argumentației invocăm și prescripțiunile din art. 378 Pr. civ. care zice: nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc de cât în virtutea unui titlu executoriu, sau a unei hotărîri date cu execuția provizorie și pentru o datorie certă și liquidă, și în cazul nostru s'a recunoscut de parte că este și exigibilă, rămânând a se examina dacă urmărirea făcută a fost în conformitate cu titlu executoriu obținut;

Având în vedere că secțiunea de notariat s'a instituit și funcționează în virtutea legii din 12 Octombrie 1859, care prin art. 2 se arată atribuțiunile date ei și anume: 1) legalizarea pentru locuitorii județului Ilfov și orașului București a actelor de ipotecă și a foilor de zestre, care astă-zî de află în atribuțiile Ministerului de justiție și această secție va trimite Ministerului copii adevărite după actele de ipotecă și foile de zestre, întocmai precum urmează cele-lalte tribunale ale țării (art. 337, secția VIII, din regulamentul organic); 2) vânzările prin licitații silite, sau de bună voe a averilor mișcătoare și nemișcătoare, adevăririle de orî-ce acte de natură civilă, sequestrele pentru datorii civile și alte asigurări se vor face de către această secțiune, iar prin art. 6 se zice: contestațiile ce se vor naște relative la chestiile mai sus enunciate, se vor judeca de această secțiune;

Că din contextul acestei legi din 12 Octombrie 1859, ast-fel cum este alcătuită, această lege este o lege organică în care se determină atribuțiunile, căderile, competența ei ca secție specială, precum și ce fel de jurisdicțiune are față de cele-lalte secțiuni ale tribunalului Ilfov, cari au plenitudinea jurisdicțiunii, judecând toate afacerile, afară de acele cari prin natura lor și voința legii s'au dat în competența secțiunilor speciale; că pentru a învedera și mai mult principiul stabilit mai sus, că de și secțiunea de notariat este o secțiune a tribunalului Ilfov, are o competență specială basată pe atribuțiunile date prin însăși legea ei organică ce s'a indicat, mai invocăm și legea din 18 Martie 1881 pentru modificarea art. 18 și 20 din legea organizării judecătorești care prin art. 18 zice: tribunalul Ilfov se împarte în șase secțiuni, dintre cari: patru civile corecționale, una comercială și una de notariat însărcinată cu autentificări, transcripțiuni, inscripțiuni, vânzări silite, sequestre și alte acte de asemenea natură;

Că din prescripțiunile acestei legi rezultă indubitabil principiul ce susținem, căci pe de o parte i se dă denumire de secție de notariat, iar pe de alta indică și natura afacerilor ce i se dă în atribuțiune; ce este mai mult, nu se rostește asupra contestațiunilor ce se pot naște, de cine au să se judece; credem cu toate acestea, că acestea fiind principii fundamentale, trebuiesc introduse în legea organică, cum este legea din 1859 unde există;

Considerând că pe lângă considerentele până aci expuse în susținerea tezei ce adoptăm, mai există și alte argumente ce credem necesar a le desvolta;

Având în vedere că judecarea contestațiunilor este expres prevăzută în art. 6 din legea din 1859, prin ur-

mare în căderea secțiunii de notariat, fără a indica dacă se cere nulitatea titlului său a formelor de procedură la urmărirea făcută, ast-fel că în decursul timpului deobște a fost admis ca acele contestațiuni cari privesc titlul să se judece de instanțele de fond, recunoscându-se prin aceasta competența ce i s'a dat acestei secțiunii de legea sa organică;

Considerând că însuși noul Cod de procedură, prin modificarea art. 530 și prin expunerea de motive arată ce a făcut pe legiuitorul nou să schimbe vechea redacțiune obligând pe judecători a judeca temeinicia contestației ridicată, motivată pe acțiunea principală ce a făcut la secțiunile de fond; că prin această formulare a legiuitorului se recunoaște implicitamente căderile, atribuțiunile date prin legea din 1859 secțiunii de notariat, ast-fel că în judecarea contestațiunilor nu este competente de a anula acte sau a atribui drepturi verii-uneia din părțile litigante, acesta fiind dreptul reglementat în materie de urmărire;

Considerând că în cazul de față nu se discută prin contestațiune că nu există titlu sau se atacă acel titlu, dar s'a ridicat chestiunea, că de către creditoare cerându-se executarea titlului său executoriū, în loc de a face urmărirea creanței sale prevăzută în contract, prin oficial portăreilor, i-a dat expulsarea arendașului, lucru ce nu a cerut, ce nu a fost judecat de secția de notariat, ceea ce nu era în căderile sale de a judeca după cum susținem; și, în adevăr. pactul comisoriiu expres fiind prevăzut pentru observarea clauselor din contract, adică neplata câștiurilor, considerându-se resiliat de drept, are această secțiune competența să constate cel puțin că s'a îndeplinit sau nu condițiunile contractuale? cu care ocasiune necesarmente se pune în discuțiune toate clausele din contract, sau numai de a examina și constata că creditoarea are un titlu executoriū, iar urmărirea să se facă numai pentru ceea ce este cert, liquid și exigibil;

Considerând că a admite ideia că această secțiune poate a constata și recunoaște de resiliat un contract, de unde resolvirea a tutulor drepturilor decurgând din el, deci prin acesta s'ar declara competența a judeca necesarmente în totul clausele și condițiunile din contract, pe când căderile ei precum s'a demonstrat, se mărginesc a constata că cel care urmărește are o creanță certă, liquidă și exigibilă;

Considerând că uzanțele judiciare introduse, tot-d'una s'a admis, cu consimțimentul tutulor, că toate lucrările ordonate și încuviințate de secțiunea de notariat constituiesc acte de executare în toată accepțiunea sa fără a distinge care sunt actele de executare și care de urmărire, poate că din aceia că modul și formele cum se efectuează sunt coprinse în procedura civilă sub titlul: «Despre executarea silită» cartea V, capitolul I, pe când prin legea din 1859 art. 2, alin. b și cea din 1881 prevăzând atribuțiunile date acestei secțiunii ca măsură de executare sunt vânzările silită a averilor mișcătoare și nemișcătoare, ceea ce coprinde în sine ideia de realizarea unei creanțe sau drept prin achitarea forțată, sequestrele pentru datorii civile și alte asigurări, ceea ce nu există în specie;

Considerând că în obiecțiunile ce s'ar face de portăreii tribunalului ar fi și aceasta, că odată contractul investit cu formula executorie nu se poate admite că el să fie executoriū pentru o parte numai;

Considerând că în principiu, sentințele judecătorești, în cazul nostru formula executorie, nu se dau de cât asupra cererilor ce au fost puse și deduse în judecata tribunalului; or, în specie, nu s'a constatat și judecat de cât că creditoarea are o creanță certă, liquidă și exigibilă, pe care o putea urmări prin realizare, pe când expulsarea nu a fost cerută nici la punerea formulei executorii și nici la executare, ceea ce pentru considerantele arătate nu putea să i se acorde ca una ce nu intra în competența secțiunii de notariat de a judeca asemenea cereri, rămâind a se cere pe cale de acțiune la secțiile de fond;

Că ast-fel fiind contestațiunea este admisibilă.

Pentru aceste motive, tribunalul, admite contestațiunea, etc.

(ss) P. A. Florian, A. Iuca, I. Teodorescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI NEAMȚU

Audiența din 4 Octombrie 1901

Președenția D-lui S. SCRIBAN, Judecător de ședință

Portărelel V. Softa cere înscrierea ca apărător

Ordonanță prezidențială.—Référé.—Apel.—Art. 123 L. Jud. Pace;—Art. 66 bis Pr. civ.

1. *Presidentul tribunalului sesizat de o cerere, în virtutea art. 123 L. Jud. Pace, dă o hotărîre, care nu întrunește elementele unei ordonanțe référé, cerute de art. 66 bis, Pr. civ. Apelul în contra unei ordonanțe prezidențiale care respinge cererea de a fi înscris ca apărător, trebuie îndreptat la Curte, ear nu la tribunalul din care face parte presidentul care a dat ordonanța de respingere.*

2. *Aliniatul I-ii din art. 66 bis Pr. civ., se rapoartă tot la procedura référé.*

Tribunalul deliberând și

Având în vedere apelul făcut, conform art. 66 bis Pr. civ., de Portărelel V. Softa în contra ordonanței prezidențiale No. 3466/901, prin care i se respinge cererea de a fi înscris ca apărător pe lângă judecătorii de pace;

Având în vedere conclusiunile apelantului și actele prezentate de dînsul;

Considerând că legiuitorul român, în inovațiunea făcută cu ocasiunea revisiunii Procedurii civile, în art. 66 bis, a fost inspirat de dispozițiunile cuprinse în art. 806-811 din Pr. civilă franceză, aflate sub rubrica «Des Référés»; că, dar, în interpretarea voinței legiuitorului român, relativ la această materie, trebuie să avem în vedere doctrina și jurisprudența franceză; că art. 806 autorizează intervenirea presidentului «Dans tous les cas d'urgence...»; iar art. 808 zice că «Si néanmoins le cas requiert célérité...»; că, dar, legiuitorul francez, în titlul al XVI-lea, sub amintita rubrică, n'a avut în vedere de cât afacerile cari nu pot aștepta soluțiunea lentă a unei instanțe de drept comun, cu citații termene și formalități multiple;

Considerând că această procedură excepțională a trecut, cu acelaș caracter, și în Procedura civilă română, ceea-ce rezultă manifest din expunerea de motive a ministrului de pe vremuri, autor al inovațiunii, cum și din lungile desbateri parlamentare iscate cu ocașunea votării art. 66 bis. Ast-fel, însuș ministru vorbește de *cazuri urgente, de o mare grabă, când nu e timp de a se recurge la tribunal, de casuri cu totul grabnice*; că de asemenea, în tot cursul desbaterilor corpurilor legiuitoare, speciile la cari s'au raportat diferiți oratori au fost tot de acelea cu caracter urgent;

Considerând că, din moment ce acest punct este constant, caracterul derogator de la dreptul comun al acestei proceduri rezultă din însăși expunerea de motive, unde se zice că jurisdicțiunea presidențială e cu totul excepțională;

Considerând că legiuitorul inovator a introdus, în art. 66 bis, o dispozițiune cu caracter absolut general, așa că s'ar părea că acest prim aliniat nu se raportă la procedura *référé*;

Considerând că cel mai autorizat comentator al unui articol, este chiar autorul lui; că d-l C. Disescu, autorul inovațiunii, a schimbat, după cum singur spune în expunerea de motive, chiar titulatura Cap. II-lea, adăogând, între *cereri și citații*, cuvintele: *ordonanțe presidențiale*; că aceasta, spune tot d-l Disescu, se datorește faptului că a introdus o dispozițiune specială privitoare la procedura pe care francesii o numesc *Référé*; că, apoi, tot d-sa, în expunerea de motive, scrie ast-tel: «*Între art. 66 și 67 am adăogat art. 66 bis, determinând procedura ordonanțelor presidențiale (Référé)*»;

Considerând că, așa fiind, însuș autorul legii vorbind și scriind *Référé*, nu mai rămâne îndoială că art. 66 bis reglementează această procedură; că, dacă al. I, spre deosebire de procedura francesă, cuprinde o dispozițiune generală, aceasta trebuie înțeleasă în sensul că legiuitorul a voit să mărească sfera de aplicațiune a procedurii *référé*, ceea-ce rezultă chiar din expunerea de motive, unde se spune că «*am împlinit acest gol prin acest articol, căutând a determina în mod general, — o determinare specială și limitativă ne fiind posibilă, — casurile în cari etc. . .*»; că o dovadă mai mult despre cuprinderea aliniatului I-ii în procedura *référé*, este și faptul că, în al. IV-lea, se spune că încuviințarea presidențială are un caracter vremelnic, și cum această dispozițiune vine sub al. I, ne contestat că i se aplică și lui; dar, tocmai vremelnicia caracterizează ordonanțele *référé*;

Considerând că, de aici, reiese că al. I e cărmuit tot de regulile procedurii *référé*; măsurile luate în puterea acestui aliniat vor avea tot un caracter provizor și în contra lor se va putea face recurs omisso medio;

Considerând că, în această procedură, încuviințările presidențiale au un caracter temporar; că ele nu capătă, nici odată, autoritatea lucrului judecat de cât asupra provisorului, nu chiar asupra fondului; că, dar, în *référé*, judecătorul nu se poate pronunța asupra fondului dreptului, competența sa mărginindu-se numai în a ordona sau împiedica o măsură, a opri sau grăbi o executare;

Considerând că aceste premise de drept fiind bine stabilite, caracterul excepțional al art. 66 bis odată recunoscut, nu se poate spune că ordonanțele presidențiale date conform art. 123 L. jud. pace, text, de asemenea, excepțional, au caracterul de *référé*, căci materia reglementată de acest articol nu are un caracter urgent și aceste ordonanțe întrunesc elementele unei adevărate hotăriri motivate asupra calității și dreptului invocate, adică asupra fondului chiar, susceptibile de a căpăta autoritatea lucrului judecat;

Considerând, în fine, că, dacă tribunalul s'ar pronunța asupra apelului, ar judeca însuși fondul dreptului, ar statua chiar asupra înscrierii apelantului între apărători, ceea-ce, în *référé*, nu se poate; că, a admite această cale de atac în specia ce discutăm, ar fi să zicem că tribunalele pot ordona, în mod provizor, înscrierea apelantului printre apărători, și, cu modul acesta, am crea o distincțiune pe care legea n'o prevede, căci am avea două categorii de apărători: unii înscriși provisor, iar alții definitiv; dar, atunci, cum și când vor ajunge definitive asemenea înscrieri? Resultă, deci, lămurit că, în cazul art. 123 L. jud. pace, trebuie să se urmeze procedura dreptului comun;

Considerând că, de altminterlea, art. 740 Pr. civilă declară că actuala lege pentru judecătoriile de pace rămâne în vigoare; că, dar, art. 66 bis trebuie privit ca inexistent față de acest mic Cod special, așa că apelurile făcute în baza art. 123 menționat, trebuie îndreptate la Curte.

Pentru aceste considerante redactate de d-l judecător de ședință, D. Sciban hotărăște: declină competența de a judeca apelul făcut de d-l V. Softa în contra ordonanței presidențiale, No. 3166/901.

(ss) S. Scriban, C. Altangiu.

Observație. Chestiunea judecată de tribunalul de Neamtzu este controversată. În adevăr, pe când majoritatea Curței din Iași a decis că, în asemenea materie, apelantul trebuie să se adreseze la tribunalul din care face parte președintele care a pronunțat încheierea, atât minoritatea Curței, compusă din d-l președ. I. I. Vrâncianu cât și amicul nostru d-l I. N. Cesărescu se pronunță în sensul admis de tribunal prin hotărîrea ce reproducem mai sus, adică că apelul trebuie îndreptat la Curte. (Vezi *Curierul Judiciar* din anul curent 1901, No. 45). Care soluție este mai juridică? După text, cum se află redactat, se poate susține și una și alta. Totuși înclinăm pentru soluția admisă de tribunal și de minoritatea Curței. În orî-ce caz este regretabil ca asemenea controversă să se fi ivit într'un timp atât de scurt. Eată ce însemnează a legifera în grabă. Prin urmare, este de datoria comisiunii însărcinată cu revisuirea procedurii a limpezi chestiunea. Numai să se ia bine seama ca nu cum-va să se curme o controversă, dându-se loc la alta.

D. Alexandresco